

Resumé – Abstrakt – Anotace

- v přírodních a humanitních vědách se definice liší
- obecně jde o různé podoby shrnutí obsahu příspěvku
- slouží pro lepší vyhledávání a orientaci – podle anotace či resumé byste měli poznat, jestli článek obsahuje to, co jako badatelé hledáte

Pro tip: než odevzdáte text, vždy se podívejte, jak resumé a anotace v daném časopise vypadá! Všude se s nimi totiž zachází jinak.

Resumé – Abstrakt – Anotace

- v přírodních a humanitních vědách se definice liší
- může se lišit i v rámci oboru (různá pravidla pro jednotlivé časopisy, vydavatelství)
- než odevzdáte text, vždy se podívejte, jak resumé a anotace v daném časopise/vydavatelství vypadá!

Anotace

- základní zpráva o tématu a zaměření práce
- neobsahuje závěry, argumenty, ani konkrétní teze
- je krátká – cca 500 znaků
- někdy bývá na začátku článku na způsob perexu a má čtenáře i trochu nalákat
- bývá překládána do cizího jazyka

Anotace I.

Podkrušnohoří prošlo v dobách baroka významnou proměnou. Území hraničilo s luteránským Saskem, zároveň zde bylo středisko vlivného oseckého kláštera a jednu dobu také sídlo samotného pražského arcibiskupa. Hospodářský, politický i duchovní význam oblasti se v této době odrážel v její metaforické oslavě jakožto „mariánské země“.

Příspěvek na příkladě konkrétních památek ukazuje, do jaké míry se toto označení odráželo ve stavebním rozvoji oblasti. Věnuje se stavbám, které na přelomu 17. a 18. století objednával osecký klášter a arcibiskup Jan Bedřich z Valdštejna. Dochované památky analyzuje ze stylového hlediska i z hlediska jejich ikonografického programu.

Anotace II.

Podkrušnohoří prošlo v období baroka významnou proměnou. Území hraničilo s luteránským Saskem, zároveň zde však bylo středisko vlivného oseckého kláštera a jednu dobu také sídlo samotného pražského arcibiskupa. Hospodářský, politický i duchovní význam oblasti se v této době odrážel v její metaforické oslavě jakožto „mariánské země“. Příspěvek se pokouší ukázat, že tento oslavný koncept nebyl jen věcí exaltované barokní lyriky a sebe prezentace oseckého kláštera, ale mohl reflektovat pozoruhodný rozvoj, mimo jiné architektonický, kterým na přelomu 17. a 18. století prošla nejdůležitější duchovní centra kraje.

Resumé

- shrnutí obsahu článku včetně základní struktury, hlavních tezí, závěrů a výsledků práce
- slouží pro čtenáře, kteří nemají přístup k plnému textu článku – bývá téměř vždy překládané do cizího jazyka
- delší rozsah – minimálně desetina původního textu
- cílem je vybrat z textu to podstatné pro pochopení hlavního sdělení
- jde o povinnou součást všech vědeckých textů

Resumé

Příspěvek se zabývá barokní historií Podkrušnohoří, konkrétně oblastí zhruba vymezenou duchovským panstvím a oseckými državami na přelomu 17. a 18. století. Základním východiskem článku jsou pasáže z německého překladu Mariánského atlasu od oseckého cisterciáka Augustina Sartoria z roku 1717, ve kterém je oblast Podkrušnohoří, konkrétně severovýchodní výběžek Mostecké pánve, označena za mariánskou zemi. Stejná metafora se pak objevuje i v soudobých dílech dalších dobových kazatelů. Článek se zabývá otázkou, z jakých kořenů tato interpretace zdejší krajiny vychází, primárně se přitom soustředí na dochované architektonické památky, konkrétně mariánská poutní místa, která mají podle barokních textů tvořit oporu myšlené mariánské země.

Po stručném představení tří barokních literárních památek, které tezi o mariánské zemi zmiňují, článek stručně nastiňuje historicko-geografický kontext dané oblasti na přelomu 17. a 18. století. Kromě výčtu významných rodů a stavebníků, kteří v této oblasti v baroku působili, se text věnuje zejména interpretaci její polohy v rámci Čech. Podkrušnohoří se totiž nacházelo na hranici s protestantským Saskem, které sice bylo politickým spojencem Říše, ale nábožensky patřilo mezi protivníky – tato skutečnost se přitom nepochybně odrazila také na koncepci mariánské země, která je Sartoriem označována jako „předsunutá zeď a hrad“ proti luteránům.

Ve druhé půlce se příspěvek podrobně věnuje třem hlavním poutním místům, jejichž význam byl vyzdvihován i v barokních textech – Mariánským Radčicím, Hornímu Jiřetínu a Bohosudově. Upozorňuje na důležitou shodu okolností, že na konci 17. století zde správu klíčových pozemků a s nimi i poutních areálů vykonávaly tři významné církevní autority (arcibiskup, jezuité, cisterciáci), kteří do svých statků v souvislosti se snahou o obnovu panství po třicetileté válce, výrazně investovali. To se odrazilo i na zmíněných poutních místech. Cisterciáci v Mariánských Radčicích a arcibiskup Jan Bedřich z Valdštejna v Horním Jiřetíně budovali nové kostely podle projektu Jeana Baptisty Matheye – obě stavby mají zcela netypický půdorys jednolodí s transeptem uprostřed a jsou korunovány pro rané baroko v Čechách rovněž neobvyklým motivem symetricky umístěné věže v průčelí. Obě stavby přitom doplňoval ambit podle projektu G. Broggia, vymezující poutní místo symbolicky jako mariánskou pevnost. Unikátní je také areál v Bohosudově, na němž se v rozhodující fázi rovněž podíleli Broggiové. Zatímco kostel je tradiční, ambit – založený již v 60. letech G. D. Orsim – má jako jediný v Čechách půdorys oválu.

Tyto výjimečné areály byly dokončovány v podstatě současně. Představují díky tomu „architektonizovaný“ doklad, že koncept mariánské země nebyl pouze literární metaforou, ale opíral se o nebývale výrazný a soustředěný rozvoj, kterým tato oblast na konci 17. století procházela.

Abstrakt

- v humanitních vědách často totéž co resumé, pouze je o něco kratší
- pokud se liší, je konkrétnější – resumé je více zaměřeno na teze a závěry, abstrakt by měl obsahovat i konkrétní data
- zpravidla bývá i v cizím jazyce

Klíčová slova

- pojmy, které charakterizují obsah příspěvku
- mají sloužit při vyhledávání v katalozích – jde o slova, po jejichž zadání na čtenáře vyskočí váš příspěvek
- většinou se uvádí 3–5 slov
- „slovem“ se myslí pojem nebo termín, např. „barokní architektura“ je jedno klíčové slovo

Klíčová slova

barokní architektura – Podkrušnohoří – historická krajina – osecký klášter – Duchcov – Jean Baptiste Mathey